

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Rana Evrope

Angleški sociolog Gilbert Murray imenuje brezposelnost kugo, na kateri bo umrla stara Evropa in njena civilizacija. Morebiti mi Slovenci v malem in mi Jugoslovani v splošnem še ne čutimo individualno posledice tega zla, ki zavratno gloda prav na življenjskem živčevju našega družabnega telesa. Naš narod je bil vedno skromen in za svoje življenje ni zahteval mnogo, zato pomanjkanje manj čuti. Na drugi strani pa smo lačna usta poslali v žalostnih desetisoče broječih procesijah preko meje v tujino. Če pa pogledamo na celotno Evropo, kjer se gnete nad pol milijarde ljudi za vsakdanjim kruhom, se nam bo odprla rana brezposelnosti v vsej svoji strahovitosti.

Okrog 10 milijonov ljudi danes ne dela več v Evropi ker ne najde zaposlitve, drugih deset milijonov dela le s polovično energijo. In to so ljudje v najlepši dobi življenja! Če računamo zraven še žene in otroke, ki bi normalno morali živeti od dela mož in očetov, pridemo do pretresljivega zaključka, da je danes v Evropi skoro 50 milijonov ljudi, ki se ne preživljajo več od dela svojih rok, ki so v gospodarskem pogledu docela neproduktivni in životarijo od tega, kar pridelajo drugi. To se pravi deset odstotkov evropskega prebivalstva.

Ti ljudje ne samo ne pridelujejo, ampak porabljajo velikanske vsote denarja, ki se morajo tudi nekje vzeti in ki v zadnji vrsti prihajajo od delavnega človeka. Če beremo, da je lani Nemčija izdala 30 milijard dinarjev samo za brezposelnost, ali da je Anglija svojim brezposelnim izplačala 28 milijard dinarjev, potem dobimo nekaj pojma, kakšno strašno gospodarsko breme je brezposelnost. Nemški statistik Eggersdorfer je izračunal, da zgubi Evropa letno okrog 100 milijard dinarjev samo na račun nezaposlenosti. To so številke, ki niso pretirane, ki so prej preskromne kot previsoke, ki pa v svoji goloti s strahovitim realizmom odkrivajo neznosno zlo, na katerem gineva Evropa.

Vendar bi se denarna izguba še prenesla, vsaj za gotovo dobo let, ker je naš kontinent v prešlih stoletjih nakopičil toliko materialnih sredstev, da bi se z nekoliko žrtvami čisto iz finančnega stališča ta kriza še mogla prebrati. Veliko bolj grozna je pa moralna bilanca naše nezaposlenosti.

Podpore, ki jih brezposelnost sprejema zase in za svoje družine, ne morejo nadomestiti normalnega zaslužka. Bede ne odstranijo, ampak jo le podaljšajo. Delavca, ki bi si s svojimi rokami mogel priboriti časten zaslužek in razviti v svoji družini človeka vedno življenje, brezposelnost potisne na nizek in ponižujoč nivo trajnega polstradanja in bednega življenja. V njegovo življenje ne posije žarek zadovoljnosti, ki je plačilo za trud in krona uspeha, on ostane trajno brez veselja in brez sreče. Brezdelje uniči polagoma v človeku vse energije, ubije vsako podjetnost, vsako voljo do ustvarjanja. Človeka, ki je ustvarjen za delo, in čigar ponos je delo, vrže brezposelnost med sužnje v proletarskih nižinah. Tako ustvarja brezposelnost v naših družinskih plasteh ono močvirje, kamor se eteka vsa potlačena nezadovoljnost in vse razočaranje ubitega človeškega ponosa. Iz njega pa se dviga potem v najrazličnejših oblikah to, kar smo se navadili imenovati z banalno besedo socialnih nemirov.

Če mora danes Evropa izdati 100 milijard na leto samo zato, da si vzgaja na svojih grudih bacile za socialno revolucijo, potem imamo pravico trditi, da brezposelnost danes ni več gospodarski problem, kot si nekateri to domišljajo, ampak da je enostavno zanikanje pravice, na katerih sloni naš družinski red. Brezposelnost kuga, ki mori Evropo, in proti kateri še nismo našli zdravil, je brutalnejši protest proti gospodarskemu in filozofskemu liberalizmu, ki je vzgajal več kot 100 let star gospodarski red, ki nas sedaj davi. Filozofi presvittljene dobe so proklamirali veličanstvo človeške svobode. Človeka, ki je po svoji naravi in po svojem božjem poklicu le del ene velike celote, so iztrgali iz skupnosti človeške družbe, so pomorili v njem vsak čut dolžnosti do bližnjega ter mu vsadili geslo v srce: Svoboda si, ustvari si sam svoja nebesa. In stroj se je začel sukati in mleti. Drobil pa je človeka, ki je bil preslab, da bi se svobodil zoperstavljal.

Mi smo vedno trdili, da vsebuje edino krščanstvo ono moč, ki vzdržuje harmonijo v družabnem redu zato, ker nalaga težke dolžnosti, ki vežejo človeka na človeka, izvrševanje teh dolžnosti pa olajšuje, ker jih poslaša s krščansko ljubeznijo.

Brezposelnost izziva torej odprto akcijo, s katero ne bomo smeli odlašati. Univerzalnega zdravila za to ni. Nekateri predlagajo, naj se zopet uvede povsod vojaška obveznost, drugi zagovarjajo prisilno delo, tretji vidijo rešitev v skrajšanem delovnem dnevu, zopet drugi v odpravi tako zvane racionalizacije. Vse to je podobno tistemu mehaniku, ki je pri starem avtu popravil kolesa, na motor pa pozabil. Razumljivo je, da bodo državne oblasti morale še naprej lajšati trpljenje proletariata, ampak glavno bo, da nadomestimo motor našega družabnega reda. Mesto anarhistične svobode je treba vpeljati krščanski solidarizem na gospodarskem in socialnem polju, da mesto egoizma postane zopet ljubezen vodilo človeških družb.

Naraščaj lašizma

Rim, 21. okt. AA. Kakor smo že včeraj poročali je pozval generalni tajnik fašistične stranke Giuratti vse fašistične organizacije, da osnujejo do 4. novembra, to je dneva praznovanja zmage, novo ustanovljeno mladinsko oddelke. V teh oddelkih, ki ne morejo šteti manj kot 25 članov, bodo mladeniči med 18. in 21. letom. Nihče ne more biti sprejet v fašistično stranko, če ni bil član teh oddelkov. Komandant teh novih oddelkov, ki so dodeljeni fašistični milici, je Carlo Sforza.

Strahovita eksplozija

Prizori strahu in groze — Dosedaj 41 mrtvih, 72 težko ranjenih
Zasutih je še 200 rudarjev

Aachen, 21. okt. as. Danes zjutraj ob ¼ 8 je prišlo do strahovite eksplozije na Viljemovem šahtu rudnika Ana II. Eschweilerske rudarske družbe v Alsorju, ki je poglala v zrak upravno poslopje in glavni izvaževalni stolp šahtne naprave. Delavci, namočeni in uradniki se nahajajo pod ruševinami. Delavnice, izvaževalni stolp šahtne naprave kakor tudi okoli ležeča poslopja nudijo sliko samih razvalin. Z vseh strani so se čuli klici strahu in groze. Na kraj nesreče je prihitelo več gasilskih čet in rudniško sanitetsko moštvo.

Katastrofa se je pripetila na horicontu 460. O vzrokih katastrofe se točno ne ve. Misli se, da je prišlo, ali do eksplozije premočnega prahu, ali pa je zletelo v zrak municijsko skladišče, ki se nahaja v vsakem rudniku za shranjevanje potrebnega razstrelivnega materiala.

Velikansko moč eksplozije se razvili iz tega,

da so se v velikem krogu okrog kraja nesreče zrušile hiše in v še večjem krogu so vse šipe na oknih pobite. — Vsa izvaževalna naprava Viljemovega šahta je popolnoma uničena. Kraj v neposredni bližini rudniških naprav je sam kup razvalin. — Ljudje, ki so bili zaposleni na dnevnem delu, so skoro vsi pod razvalinami. Rešeni rudarji pripovedujejo, da se je nenadoma začela strahovita detonacija. Takoj nato se je iz šahta dvignil velikanski oblak dima in saj. Vsek se je skušal rešiti, ne da bi vedel, kako se godi drugim. O svojih tovariših v jami ne vedo ničesar poročati. Po večini pa so rudarji mnenja, da gre za eksplozijo municijskega skladišča.

Ravnateljstvo Eschweilerske rudniške družbe je ravnokar izdalo prve avtentične številke o žrtvah katastrofe. Do sedaj so po teh podatkih potegnili iz ruševin 35 mrtvecev, od teh 19 izpod ruševin na dnevu in iz porušenega upravnega po-

slopja. 12 ljudi so našli mrtvih v jami, 4 pa so umrli v bolnišnici, kamor so bili prepeljeni v zelo kritičnem stanju. Do sedaj je najavljeno 72 težko ranjenih oseb, od teh 25 iz upravnega poslopja, ostali iz jame.

Ob začetku šihla se je danes peljalo v jamo 667 oseb. Do sedaj so rešili, ali nedotaknjene, ali lahko ranjene, 422 ljudi. Potemtakem je še 200 rudarjev neresenih in zasutih v jami. Rešilna dela do sedaj niso imela posebnega uspeha. Smatra se, da zapira v jami ostalim rudarjem velik zrušek izhod na dan.

Proti večeru so našli pod zrušenim zidom 14 še živih mož. Rešili so se na ta način, da so zamašili luknje v zidu s svojimi oblekami in na ta način mogli za silo dihati. Pojavila se spet upanje, da so oni pod zemljo še živi, posebno, ker so spravili ventilacijo kmalu v red.

Želje Šumadijcev

Min. Frangeš o naših odnosih s Cehi

Belgrad, 21. okt. m. Ministri dr. Kumanudi, Boža Maksimović, dr. Frangeš in Nikola Preka so na svojem potovanju prispeli danes dopoldne v Valjevo, popoldne pa so odšli v Jelino. V Valjevu se je vršil shod za Valjevo in štiri okraje. Na shodu je bilo okoli 400 do 500 ljudi. Najprej so se vrstili govorniki iz Valjeva in okolice in so vsi povrsti naštevale potrebe in želje ljudstva. Med drugim so prosili, da naj se po možnosti zmanjšajo davki, zboljša administracija, povečajo številne strokovne šole in popravijo ceste. Nezadovoljstva proti današnjemu režimu med ljudstvom ni. Želijo pa, da se spremenijo razni občinski odbori v mnogih občinah, češ, da so na teh položajih nekateri člani že predolgo, zaradi tega so postali trudni in neaktivni. Želijo se dalje, da se v Valjevu zgradi še ena gimnazija, razširijo ljudske šole in poveča število učiteljev in da pomaga država valjevski občini graditi kanalizacijo in vodovode, posebno, da se poveča število uradnikov pri sodišču, da bi se posli za izdajanje dokumentov, ki so kmetom potrebni za pridobivanje kreditov v agrarni banki, hitreje odpravljajo. Končno so izrekli še željo, da se omogoči izvoz poljedelskih pridelkov, posebno vina.

Najprej jim je odgovoril min. Frangeš, ki je govoril o gospodarski krizi in pravil, da traja ta že pet do šest let. Vlada je storila vse, da jo ublaži, jasno pa je, da država sama ne more imeti popolnega uspeha. Vlada je delala

na tem, da bi naši najboljši sosedi, bratje Čehi, kupovali naše žito, mi pa njihove stroje, odgovorili pa so nam: Mi ne moremo tega storiti in sicer 1. če mi kupujemo Vaše žito, ne bosta severna in južna Amerika več kupovali pri nas s industrijskih izdelkov in naša industrija bi začela propadati. 2. Če mi vam zmanjšamo carino, pravijo Čehi, bodo isto carino uživale tudi Kanada in severne ameriške države in bo kalkulacija ostala ista. In končno bi z znižanjem carin naše žito padlo na isto ceno, kakor je Vaše in naše kmetijstvo bi propadalo kakor Vaše. Pa vendar smo našli način, je dejal dr. Frangeš, da sebi pomagamo in ne škodimo Čehom. Mi pravimo Čehom: Ni treba, da bi Vi kupovali od nas vso pšenico. Vi uvažate letno štiri do pet milj. stotov. Kupite od nas samo dva do tri milj. stotov in to tako, da našo pšenico prodajate po isti ceni, kakor Vašo, ali osvobodite nas uvoznih carin. Kolikor bi nam Čehi zmanjšali na uvoznih carinah na pšenico, za toliko bi mi zmanjšali carino na njihove industrijske izdelke, avtomobile, gospodarske stroje in električne naprave.

Za njim je govoril minister Preka, ki je naglašal, da je vse ljudstvo složno, da ljubi svojega kralja. Govorila sta nato tudi še ministri Kumanudi in Maksimović. Nato se je vršil velik banket s raznimi nagovori. Po vsem tem so ministri nadaljeval pot v Bjelino, kjer so imeli podoben sestanek.

Možnost moratorija nemških plačil?

Dr. Schacht agitira v Ameriki za petletni moratorij

Newyork, 21. okt. as. Bivši predsednik nemške državne banke dr. Schacht je imel danes razgovore z uglednimi ameriškim finančnim krogi, med njimi tudi z državnim tajnikom za finance Mellonom in s predsednikom Hooverjem. Ameriški listi spravljajo dr. Schachtove govore v Ameriki v zvezo z Brüningovimi previdnimi namigi na morebitni moratorij nemških plačil in na spremembo Youngovega načrta. — Po poročilih iz Washingtona je dr. Schacht razpletel tam misel moratorija. V razgovorih z ameriškim finančnim tajnikom je dr. Schacht izrazil svoje prepričanje, da bo prej ali slej prišlo do moratorija nemških plačil. Dalje poročajo, da so odločujoči faktorji sprejeli to nekako z odobravanjem na znanje. Ne samo ameriški bankirji, temveč tudi voditelji ameriških državnih financ so mnenja, da Nemčija pod obstoječimi razmerami ne bo mogla izvrševati svojih plačil in da se bo morala Amerika spoprijazniti z mislijo moratorija plačevanja dolgov s strani aliranih držav. Po teh vesteh je Federal Reserve Bank izdelala načrt o petletnem moratoriju, ki ga je baje včeraj izročila guvernerju Harringtonu. Istotako trdijo washingtonski krogi, da je Owen Young nenadoma in tajno odpotoval v Evropo. Ta vest je pa še nepotrjena.

Vaš poročevalec se je informiral o verodostojnosti teh vesti in lahko opiše položaj tako: Dr. Schacht je v Washingtonu spravljal v pogovor zadevo moratorija, vendar pa odločno naglašal, da govori kot zasebnik. Kakor vemo, so ameriški državni poslusi izvajanja dr. Schachta z velikim zanimanjem, vendar so se pa vadržali vsakega komentarja. Vse vesti o načrtu petletnega morato-

rija, na katerega naj bi pristala Amerika prostovoljno, so produkt fantazije. Za dovoljenje nemškega moratorija ne bi imela ameriška vlada niti dovoljenja, kajti o tem ima pravico sklepati edino kongres. Kljub temu je pa dejstvo, da se ameriška vlada tako zanima za plačevanje nemških obvez, zelo interesantno. Dokazuje, da se v resnici ameriški finančni krogi sprajeteljujejo z možnostjo nemškega moratorija in da niti ne dvomijo o tem, da bi ustavitev nemških plačil povzročila tudi začasno prenehanje plačevanja zaveznih dolgov.

Francozi vzmernirani

Pariz, 21. okt. as. Vesti iz Washingtona o konferenci dr. Schachta s finančnim tajnikom Mellonom o možnosti moratorija nemških plačil, je vzbudila v Franciji veliko razburjenje. »Journal« piše, da se republikanci v Ameriki gotovo ne bodo prenaglili. Amerika je veliko premalo vezana na nemške finance, da bi si delala skrb zaradi plačilne možnosti Nemčije.

Pariz, 21. okt. as. Hipoteza moratorija Youngovih plačil se v pariškem tisku strastno komentirajo. Predvsem protestira Pertinax proti kakršnekoli moratoriju in proti vsaki misli revizije. Trdi, da je nemška vlada pripravila v Parizu teren z namenom, pridobiti francosko vlado za revizijo Youngovega načrta. Jasno je, da Francija takega predloga pod nobenim pogojem ne more sprejeti. »Figaro« piše, da ne bi značil moratorij in z njim zvezane priprave za revizijo Youngovega načrta nič drugega, kakor kapitulacijo pred nasilno politiko Stahlhelmovev in Hitlerjevcev.

Bela vrana v Franciji

„Francija naj ne bo žandar v Evropi — Proti Polški

Pariz, 21. okt. fr. Gustav Hervé nadaljuje v svojem listu »La Victoire« kampanijo za revizijo mirovnih pogodb. Tako uničujoče kritike versajškega mira do sedaj še niso prinesli niti komunistični listi in samo v tisku hitlerjevih nacionalistov v Nemčiji bomo našli izrazne podobne onim, ki jih uporablja Gustav Hervé. On zahteva, da mora Francija sama prositi za revizijo te pogodbe, ako se hoče obvarovati pred bližajočo katastrofo. Prej so francoski politiki bili mnenja, da bo zveza z Anglijo, Italijo in Ameriko ostala trajna, kar je čisto v tradiciji francoske zunanje politike. Toda zgodovina

zadnjih 10 let dokazuje naivnost francoskih državnikov. Danes mora Francija računati z dejstvom, da je prav za prav osamljena in da ji njene zveze z vzhodnoevropskimi državami nalagajo samo bremena in ne prinašajo nobenih koristi; na drugi strani pa je gospodarska kriza, ki divja po celi Evropi, privedla nekatere velike države naravnost v politični kaos, ki pospešuje boljševistično propagando in pripravlja evropsko socialno revolucijo; ta nevarnost je tudi za Francijo zelo pereča.

»Nekdaj nas je bilo 5 velikih narodov, ki smo Nemčiji diktirali mir v Versaillesu, danes

je ostala Francija osamljena z nalogo, da naj izvrši ta krivični mir in igra vlogo žandarma v Evropi.

Pripomniti moramo, da revizionistična misel zadnje tedne pridobiva precej pristašev v Franciji. Nedvomno je, da so mnogoteri res iskreno prepričani, da je stalen mir v Evropi mogoč le, ako se Nemčiji popravi njena meja in se jo osvobodi od reparacij, vendar pa je gotovo, da vodi vso to propagando francoska svobodomisljska loža, ki bi najrajši uničila politično premoč Poljske na severu. Revizija mirovnih pogodb je le drugi izraz za zopetno okrnjenje Poljske.

Vizum za Romunijo bo odpravljen

Belgrad, 21. oktobra, m. Komisija, sestavljena iz naših in romunskih strokovnjakov, se razgovarja o sklenitvi konvencije o potniškem prometu. Predvideva se, da se bodo ukinili vizumi med tema državama. Razgovori bodo končali konec tega meseca. Komisija ima obenem nalogo, da sklene sporazum z grško delegacijo o obmejnem prometu med našo in grško državo.

Romunski vohunski škandal raste

Bukarešta, 21. oktobra, u. Preiskava o vohunski aferi se nadaljuje. Organizirana je po celi državi. Posebno kompromitirani so Madjari iz Erdelja. Včeraj je bilo prijetih mnogo osumljencev iz Erdelja, v Bukarešti sami pa okoli 10 ljudi, med njimi več državnih uradnikov, med njimi državni uradnik inž. Kremlinger, arhivar v vojnem ministertvu Rosesku, inž. Lazlo, uradnik Montea, ki je bil v službi vojnega ministertva. Državni tajnik za nohranje posle Angelescu, ki vodi preiskavo z ministrom pravde, je izjavil, da se bo preiskava vodila še dalje in bo trpelo dolgo časa, ker se mora ta afeta do vseh podrobnosti preiskati.

Poroka kralja Borisa

Assisi, 21. oktobra, AA. Za cerkveno poroko bolgarskega kralja Borisa in princeze Giovanne so mizlične priprave v teku. Poleg vladarske italijanske dvojice bo svečanosti prisostvovalo približno 35 princem. Mesto Assisi bo poklonilo nevesti dragoceno tkanino, ki jo sedaj izgovarjajo številne vezilje v Assisiu in ki bo deloma sestavljena iz tkanine, meniške obleke sv. Frančiška.

Sofija, 21. oktobra, u. Včeraj je odpotoval v Italijo italijanski poslanik v Sofiji, danes pa odpotuje kraljev brat knez Ciril in deputacija z ministrskim predsednikom Ljapčevom na čelu, da prisostvujejo kraljevi poroki. Obenem je odpeljala romunska bojna ladja »Kralj Ferdinand« v Brindisi, da sprejme novo poročeni par in ga odpelje v Bolgarsko.

Volitve na Norveškem

Oslo, 21. oktobra, AA. Pri volitvah za norveški državni zbor je bilo izvoljenih: 38 radikalov, šest duhovnikov in deset redovnic, deloma italijanske, deloma kitajske in deloma francoske narodnosti v Kijanu v pokrajini Kijangsi. Dva kitajska duhovnika so ubili. Msgr. Migani in dva druga duhovnika so izpustili, de izposlujeta odkupnino za ostale.

Grozovitosti kitajskih komunistov

Sangaj, 21. oktobra, AA. Komunisti so prišli italijanskega katoliškega škofa msgr. Miganija, šest duhovnikov in deset redovnic, deloma italijanske, deloma kitajske in deloma francoske narodnosti v Kijanu v pokrajini Kijangsi. Dva kitajska duhovnika so ubili. Msgr. Migani in dva druga duhovnika so izpustili, de izposlujeta odkupnino za ostale.

Kralj Zogu ni bolan

Tirana, 21. oktobra, AA. Albanska agencija javlja: Nekateri listi v Srednji Evropi so zlorabili priliko, ko kralj Zogu ni osebno odprl parlamenta, za to, da hočejo v tem videti ponoven dokaz za njegovo bolezen. Da to ni res, dokazuje dejstvo, da si je včeraj ogledal graditev nove vladne palače sredi Tirane.

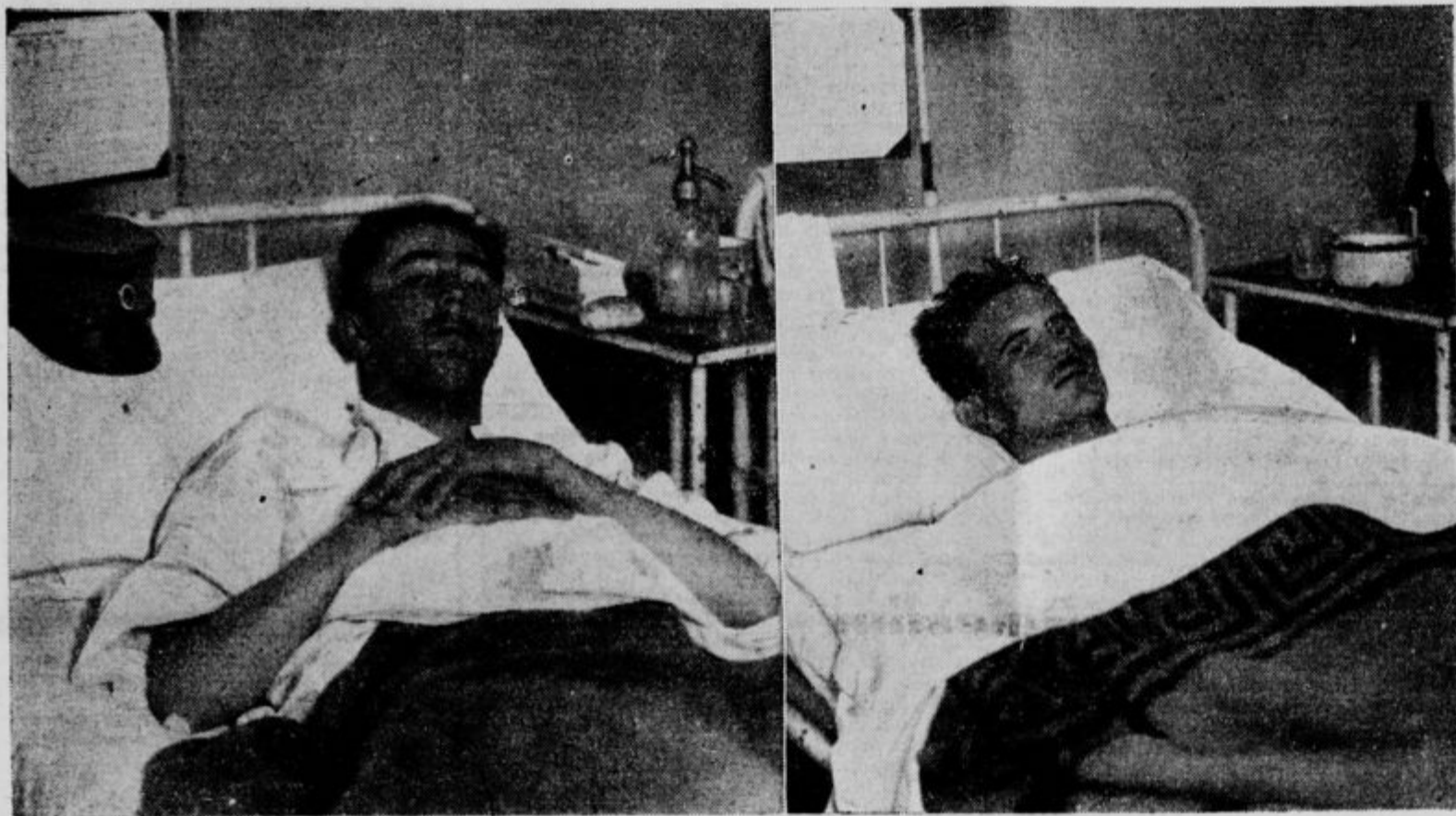

Najfinejša moka ni tako fina kakor prašek, ki se podeluje za Odol-zobno pasto. Odol-zobna pasta čisti dobro in čuva Vaše zobje.

Boj z zločinci blizu meje pri Jezerskem

Kdo so zločinci? - Komunistična trojka ali morilci? - Meja blokirana

En zločinec ubit — Dva orožnika ranjena

Lahko ranjeni Meglič Franc.

Težko ranjeni Šnuderl Franc.

Spodnje Jezersko, 20. oktobra.

Ce je res, kar pa nikakor ni še dokazano, da je trojka, ki se je sredi spopada z orožniki, identična z morilci Panteliča, bo ljubljanski umor pojasnjen. To pa zaradi izvrstne zastraženosti državne meje, ki se je takoj po zločinu še poostila. Ljubljanska policija je namreč že v petek, komaj pol ure po zločinu, telefonično obvestila poleg vseh večjih policij v mestu tudi vse večje orožniške postaje v Sloveniji in vodstvo obmejne policije na begunske morilce. Če so trije begunci, ki jih je orožniška patrulja zadržala v ponedeljek zvečer v Spodnjem Jezerskem, v Podlugu pred gostilno »Pri Kanonirju« res identični z morilci blagajnika ljubljanske carinarnice Panteliča, potem je ljubljanska tragedija zahtevala nadaljnje žrtve. Če pa to ni res, pa imamo opraviti tukaj z dvema ločenima tragedijama.

Spopad na Spodnjem Jezerskem

V ponedeljek ob 8 zvečer, morda nekaj minut čez, sta šla orožnika, in sicer kaplar Franc Šnuderl in orožnik Franc Meglič, v smeri od Jezerskega proti vasi Kokri. Prvo poslopje na Jezerskem je gostilna »Pri Kanonirju«. Ko sta orožnika prišla do te nove hiše, ki stoji popolnoma na samoti, sta približno 25 metrov daleč opazila sebi nasproti prihajajočo trojico neznanih mož. Bila je seveda noč in nista mogla spoznati njihovih obrazov. Ukazala sta popolnoma v soglasju s predpisi: »V imenu zakona, stojte!« Tedaj so neznanec potegnili revolverje in bliskovito pričeli streljati na oba orožnika. Oba orožnika sta bila takoj ranjena. In sicer najprej Franc Meglič v desno nogo. Franc Meglič je omahnil na tla, imel pa je puško že pripravljeno in naperjeno na napadalce ter jo je parkrat sprožil. Takoj se je eden od napadalcev zgrudil na tla in omahnil. Meglič je še tretjič streljal za ostalima dvema napadalcema, ki pa sta se že izgubila v temo in ju Meglič ni mogel zadeti. Istočasno kakor Meglič se je poglavl proti napadalcem tudi Šnuderl. Tekel je proti njim kakih 20 korakov, ustavil pa ga je besneč ogenj iz revolverjev napadalcev in ena krogla je Šnuderla res zadel v trebuh, tako da je omahnil na tla. Vendar je pa še sprožil en strel za ostalima dvema napadalcema ter najbrže enega zadel, zakaj čul je vzklík »Jaó!« Ranjeni orožnik Meglič je med tem odtaval na dvorišče gostilne »Pri Kanonirju«, iskaje pomoč.

V gostilni so prav takrat večerjali številni gozdni in drvarski delavci, ki jih je to okolje dosti. Gostilna je bila ob tem času precej dobro obiskana. Ko so gostje čuli zunaj streljanje iz pušk in revolverjev, so se, prav tako tudi domačini, vsuli na cesto, da pogledajo, kaj se je tako strašnega zgodilo. Culi so najprej klice ranjenega orožnika Šnuderla:

»Pomagajte, vode, vode!«

Šnuderl so ljudje takoj prenesli v gostilno. Preprosti kmečki ljudje, ki ne razumejo dosti o prvi pomoči, so v trebuh ranjenemu Šnuderlu na

njegovo prošnjo res dali piti vode. To se je poznalo še pozneje, ko se je v bolnišnici Šnuderlovo stanje zelo poslabšalo. Na cesti so našli tudi truplo ubitega neznanca, poleg njega pa sta ležala na vsaki strani dva revolverja, ki ju je imel v vsaki roki enega.

Alarm v Kranju, Ljubljani in na Gorenjskem

V bližini se je tedaj nahajal mladi Ofner, sin veleposestnika, ki je takoj stekel domov po avto, naložil oba orožnika nanj in ju odpeljal v Kranj. Tam ju je izročil kranjski reševalni postaji, ki ju je prepeljala v ljubljansko bolnišnico. V ljubljanski bolnišnici je bila nad obema takoj izvršena operacija. Mladi Ofner je med tem obvestil tudi orožništvo v Kranju. V Kranju je poročnik Mihajlo Mašić, namestnik poveljnika kranjskega voda, takoj

alarmiral vse razpoložljive orožnike

in jih poslal z avtomobilom na Jezersko. Obvestil je tudi

ljubljansko policijo.

dalje poveljnika orožniškega voda, kapetana Kovinčiča na Bledu, orožniško poveljstvo v Ljubljani, nato pa vse vmesne postaje in bližnje orožniške postaje v okolici Kranja. Meja je bila takoj nato blokirana. Iz Ljubljane je prihitel okoli pol 2 policijski avtomobil s komisarjem Kosom, okrajnim nadzornikom Franom Zajdelo in tremi agenti. Poveljnik orožniškega polka v Ljubljani je dal 40

ljudi na razpolago za racijo. Alarmirane so bile naslednje orožniške postaje, ki so takoj poslane pomoč: Kranj, Predvor, Jezersko, Senčur, Cerklje, Smlednik, Tržič, Sv. Ana, Radovljica, Begunje, Bled in poseben del blejskega orožniškega oddelka. Iz Ljubljane je prišlo nato še okoli 30 uniformiranih stražnikov pod poveljstvom poveljnika Bedenka in Grila. Orožnike z Bleda in okolice je pripeljal deloma tudi dvorni avto.

Ze ponoči se je ves kraj okoli »Kanonirja«, kratkoma vse Jezersko spremenilo v taborišče pomnoženih moči, ki so se še okrepile, ko je prišel iz Ljubljane poseben oddelek detektivov.

Pozorišče spopada

Do opisanega ogorčenega spopada je prišlo, kakor smo že povedali, pred gostilno »Pri kanonirju«. Kdor pozna dolino Kokre, ve, kako tesno tečeta tu v ozki soteski med visokimi skalami cesta in pa reka Kokra. Gostilna »Pri kanonirju« je od bližnjih selišč zelo oddaljena in stoji popolnoma na samem. Turistom, voznikom in gozdnim delavcem pa je ta gostilna precej znana in po Gorenjskem zelo popularna. Na procelju enonadstropne hiše sta naslikana dva topničarja v medsebojnem boju, kakor da bi hotela ta slika označiti prizorišče spopada v ponedeljek zvečer.

Strme stene nad sotesko, na drugi strani pa zopet plitva, a precej deroča Kokra skoraj onemogočajo vsak drug beg, kakor je po cesti nazaj ali naprej. Ko sta orožnika ustavila neznanca trojico, ti trije res niso v trenutku vedeli, kam bi in bi se morali orožnikoma brepogojno udati ali

Gostilna »Pri kanonirju«.

Pred njo orožniki in policisti. Zadnja oseba na desni stoji na mestu, kjer je bil ranjen orožniški kaplar Šnuderl. Prva oseba na levi strani pa označuje mesto, kjer je padel ustreljeni neznanec. Razdalja med obema točkama je približno 20 do 25 korakov.

pa se spustiti z njima v riskanten boj. Izbrali so si zadnje, pri tem pa je padel eden njihovih tovarišev, žal pa sta bila ranjena tudi oba orožnika.

Kdo je ubiti neznanec

Ubitega neznanca, ki ga je smrtno zadela Megličeva krogla, so prenesli davi s ceste na dvorišče gostilne »Pri Kanonirju« in ga tam položili na klade. Orožniki in policija so mrtliča natančno preiskali. Neznancu bo približno 27 let in je izrazito južnjaškega tipa. Orožniki domnevajo, da je doma morda iz južne Srbije, nekateri pa zopet menijo, da bi mogel biti neznanec tudi kak Istran ali Kraševac. Je srednje visoke postave in se z njim skoraj popolnoma ujema opis prvega napadalca na ljubljanski carinarnici, vodje tega zločina. Obraz kaže vse znake, kakor jih najdemo pri mladih fanatikih ali pri kriminalnih tipih. Celo je nizko, oči globoko in ob straneh udre, lasje so dolgi in bujni, lične kosti precej močne. Obleden je bil popolnoma novo. Suknja je sivozelena barve, obleka nova, črna in iz dobrega blaga, klobuk siv in s črnim trakom pariške tvrdke »Daly« in ima znotraj ločeni črki »De« in »Re« posebej, najbrže monogram mrtveca. Čevlji so slabi, nogavice pa nove, dasi vse mokre in prepotene, znamenje, da je napravil s svojima tovarišema dolgo pot, morda celo iz Ljubljane peš v Kokrsko dolino. Orožniški poročnik Mihajlo Mašić nam je pripovedoval, da je mrtvec prav tako oblečen, kakor so bili oblečeni moskovski kurirji, ki so jih lani prijeli pri Sv. Ani in jih poslali v Beograd. Vsi oblečeni v nove obleke in skoraj enako.

Pokojnik je po vseh znakih

bil nekoč delavec.

Rokam se še pozna, da so nekoč trdo delale, vendar pa že dolgo časa ne, zakaj postale so nežne in bele. Tudi so nohti gladko ostrženi.

Pri pokojniku niso našli nobenih listin. Popolnoma v soglasju z navodili

komunističnim trojkam.

Našli so pri njem šest šilingov gotovine, dva žepna robčka, od teh enega z monogramom »S. A.«, dalje en svilen robček in pa izredno specialko s celovskim in gorenjskim ozemljem.

Ubiti neznanec ima

dve smrtni rani.

Obe je dobil v hrbet, znamenje, da je bil zadet na begu. Prva krogla mu je predrila sree, druga pa trebuh. Na cesti pred gostilno so se še popoldne okoli 4 poznali sledovi krvi, ki sta jo prelila oba orožnika in pa ubiti neznanec.

Kaj sodi policija in orožniki

Orožništvo je prepričano, da je bila ta trojica, ki sta jo Šnuderl in Meglič ustavila pred »Kanonirjem«, identična z ono trojico, ki je v Ljubljani umorila Panteliča. Orožniki in policija sklepajo tako-le:

V Avstriji je nekaj komunistov iz Jugoslavije, ki rovarijo proti naši državi. Manjka pa jim denarja. Zato so poslali, kar sicer pri komunistih ni nič redkega, trojico svojih najdrznejših pristašev v Ljubljano, naj bi ugrabili kak denar. Smatrali so, da bo to najlažje na carinarnici. Ta napad pa se jim je, kakor znano, ponesrečil, dasi so ubili blagajnika Panteliča in jim torej ni preostalo drugega, kakor poskušati pobegniti nazaj v Avstrijo. Obsežni varnostni ukrepi naših oblasti pa so jim skrajno ovirali beg, tako da so več dni tavali po gorenjskih gozdovih, dokler niso v ponedeljek zvečer poskušali prekoračiti mejo. To se jim ni posrečilo in je eden od njih, najbrže vodja in najbolj predrzen med vsemi, plačal svoj poskus s smrtjo.

Kje sta begunca?

Ostala dva neznanca sta izginila v noč. Po vsej verjetnosti sta nekaj časa po spopadu tekla po cesti navzdol, dokler nista našla v skalnatem masivu nad cesto primerne zaseke, v katero sta izginila in se skrila le v grmovju. Takojšnja blokada meje jima je onemogočila, da bi pobegnili v Nemško Avstrijo, zato sta najbrže vso noč čepela za kakšnim grmom ali kje na drevju, prav tako tudi vse današnji dan. Ze ponoči je bila vsa meja tja do Radovljice in Begunj popolnoma zastražena, da je nemogoč vsak prehod. Jezersko pa se je spremenilo

v pravo bojno črto.

Oba neznanca sta zajeta najbrže v pasu, ki ga z ene strani oblegajo kombinirane orožniške in policijske patrulje, katerih glavni stan je pri Podlogu, kjer jim poveljuje orožniški poročnik Mašić, policijski poveljnik Bedenek in policijski poročnik Gril, na drugi strani pa z Gornjega Jezerskega dirigira druge patrulje orožniški poveljnik Kovinčič. Patrulje so vso noč in ves dan hodile po gozdu, pregledovale vsak grm, sploh vse, samo da bi našle pobegla neznanca. Tudi avstrijski orožniki na avstrijski strani so na gosto zastražili mejo in prav tako čakajo, da prideta neznanca njim v roke. Z vzhoda pa zopet prodirajo orožniške patrulje kamniškega orožniškega voda, tako da bo morilecema zelo težko uiti iz tega obleganega pasu. Tudi

cesta v Kokrsko dolino

je na vsej črti od Kranja dalje na gosto posejana z orožniškimi patruljami, ki natančno pregledujejo vsak grm, vsak mostiček, sploh vsak kraj, ki bi mogel nuditi pobeglim neznancema kako skrivališče. Prav tako je strogo kontroliran tudi ves promet. Naš poročevalec, ki se je odpeljal na lice mesta, se je sam osebno prepričal o vsem tem. Povedali so se sicer tudi že glasovi, da je

eden od neznancev že prekoračil državno mejo

in da so ga videli dopoldne na grebenu mejnih gora. Vendar to še ni potrjeno. Tudi so prišla poročila o nekib streljih ob 9 dopoldne in ob pol 1 popoldne, pa tudi za to ni znano kdo bi streljal. Da se zasledovanje še bolj pospeši, je lesni industrijalec Dolenc dal oblastem na razpolago tudi svoje oborožene lovce in uradnike, ki sodelujejo pri patruljah, deloma kot vodniki, deloma kot oborožena pomoč.

Kriminalna preiskava

Med tem, ko orožniki, policisti in lovci ne prestanjo patrolirajo po gozdovih in cestah, pa vrši tudi kriminalni oddelek ljubljanske policije podrobno preiskavo. Zasljuje vse priče o podrobnostih spopada in zlasti poizveduje, če je kdo videl napadalce v ponedeljek čez dan. Nekdo je izpovedal, da so trije neznanci sedeli v gostilni na Kokri. Kriminalisti pa so takoj ugotovili, da so bili to trije domačini. Kakor vse kaže, ti neznanci čez dan najbrže niso bili v Kokrski dolini, temveč so

orišli od Storžice.

Simon Bolivar - osvoboditelj

Dne 17. decembra letos bo pet južno-ameriških republik slovesno obhajalo stoletnico smrti svojega ustanovitelja: Venezuela, Kolumbija, Ekuador, Peru in Bolivija. Poleg teh se bosta tudi Chile in Argentina spominjali moža, ki ju je podžgal k osvobodilnemu gibanju.

Simon Bolivar se je rodil 24. julija 1783 kot sin bogatega posestnika v Caracasu, glavnem mestu Venezuele. Svoje starše je že zgodaj izgubil in je prišel, 15 let star, v Madrid in Pariz, da bi užival vzgojo, primerno njegovemu stanu in bogastvu. Na dvoru v Madridu in pariških salonih je s svojim sigurnim nastopom kmalu vzbudil pozornost. Ko je bil star 19 let, je po osemmesečnem zakonu zgubil svojo ženo, ki jo je silno ljubil. Po njeni smrti se ni več poročil, marveč je vse svoje sile zastavil v službo narodne stvari. Na svojem potovanju v Rim je na aventinskem griču javno in glasno napravil obljubo, da bo osvobodil svojo deželo izpod španskega jarma.

Star 23 let se je vrnil v Venezuelo in se pridno udeleževal pri osvobodilnem gibanju. Dne 19. aprila 1810, ko je došla vest, da je Napoleon osvojil Španijo, je v Caracasu izbruhnil prvi upor. Sestavila se je revolucijska vlada, ki je poslala Bolivarja kot poblaščenca v Evropo, kjer naj bi skušal pridobiti Miranda, venezulanskega rojaka, Washingtonovega bojnega tovariša in francoskega maršala, da bi se postavil na čelo osvobodilnih bojev. To se je Bolivarju posrečilo. Ko so bili naslednje leto Francozi na Španskem tepeni, je španska vlada poslala v Venezuelo svoje brodogojce. Bolivar, ki je poveljeval najmočnejši trdnjavi v deželi, Puertu Cabellu, jo je izgubil, ker so ga izdali njegovi častniki, Miranda pa je moral kapitulirati pred neprimerno močnejšimi rojalističnimi četami. Po tem porazu je bilo prve republike v Venezueli konec.

Osamljen se je podal Bolivar, ki je bil takrat star 29 let, v Cartagena v Novi Granadi, današnji Kolumbiji, kjer je izdal na prebivalstvo poziv za pohod proti Caracasu. Z 800 možmi je šel nad Špance ki so imeli v Caracasu in notranjosti 15.000 dobro izvežbanih vojakov. Cartagena je oddaljena od Caracasa približno toliko kakor Pariz od Moskve in pot je peljala skozi tropična močvirja, čez kamenite, nerodovitne ravnine in čez visoke, zasnežene Kordiljere, neprehodno ozemlje, kakršnega Evropa sploh ne pozna. V malih praskah je premagal Špance, in po vsaki zmagi so se mu pridružile nove čete prostovoljcev. Avgusta meseca leta 1813 je na čelu svojih čet vkorakal v Caracas, kjer so ga pozdravili kot »El Libertador-ja«, osvoboditelja. Ta pridevek je odlej imel kot uradni naslov in pod tem imenom ga pozna tudi zgodovina.

Boji so se nadaljevali. Zmage so se menjavale s porazi. 1814 je bil Bolivar pri La Puerti poražen in kmalu na to je padla Valencia, njegov glavni stan, v roke Špancev. Z ladjo se je Bolivar vrnil v Cartagena. Bil je poražen bolj od svojih lastnih rojakov-rojalistov, ki so podpirali Špance, kakor od Špancev samih. Leta 1815, po padcu Napoleona, so se Španci pojavili v južni Ameriki s tako močno armado, da so bili kmalu zadušeni zadnji ostanki upora in je Bolivar moral bežati na Jamajko. Tukaj se je pripravil na novo ekspedicijo in decembra meseca 1816 se je izkrcal s 250 možmi v Venezueli. Pridružili so se mu prostovoljci in s temi četami se je pripril mimo Špancev daleč v notranjost dežele proti Orinocu, kamor so ga Španci zasledovali. Kakor je v Rusiji Napoleona premagala zima, tako so izgubili Španci polovico svoje armade vsled mrzlice in grozne suše, ki je vladala v notranjosti dežele.

Februarja meseca 1819 je kongres v Angosturi izvolil Bolivarja za predsednika z diktatorsko oblastjo. Ko je nastopila doba dežja,

je začel svoj slaven pohod proti zapadu čez brezkončna ozemlja, skozi preplavljene ravnine, čez ledene Kordiljere. Napoleonov pohod v Rusijo je bil proti temu pohodu pravi sprehod. Španci v Novi Granadi so komaj verjeli svojim očem, ko se je pomikala po skalnatih stenah navzdol cela armada. Bolivar je takoj napadel in osvobodil Novo Granado 1819 z bitko pri Bojaca. Združil je Novo Granado z Venezuelo v republiko Kolumbijo. 1820 je bil izvoljen za predsednika nove republike. Ko je leta 1821 z bitko pri Carabobu končno javno osvobodil Venezuelo izpod španskega gospodstva, je v naslednjih letih rešil Ekuador in Peru tuje nadvlade. Pri Juninu in Ayacucho so njegove čete odločilno premagale Špance. Ustanovila se je republika Bolivija, imenovana po Bolivarju.

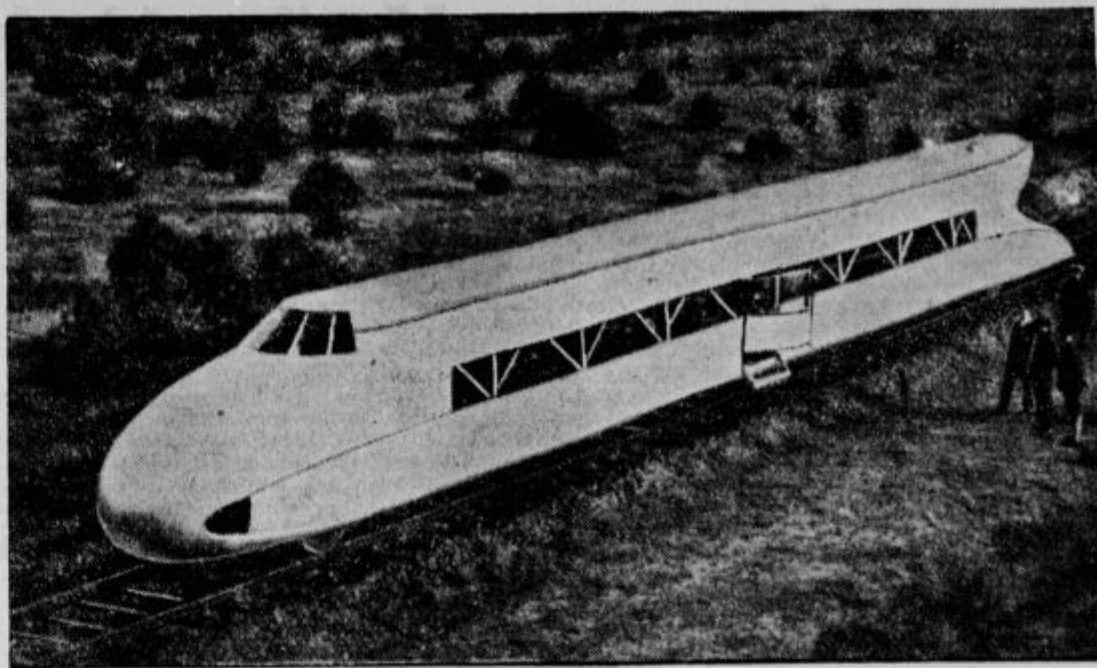
Kmalu nato pa so izbruhnili politični spori. Bolivar bi se rad umaknil v dobro zaslužen pokoj, pa so se v vseh osvobojenih deželah politiki in častniki preprali za oblast in ker je samo Bolivar užival splošen ugled in zaupanje, ni mogel odstopiti od vodstva. Kmalu je doživel najnižkotnejše napade od strani onih, ki so mu bili najbližji. Vlada v Bogoti ga je izvolila za diktatorja. Njegovi sovražniki so odgovorili z atentatom, ki se je pa ponesrečil. Obdolžili so ga tiranstva. Izmučen, užaljen na svoji časti in telesno strit se je leta 1830 odpovedal vladnim poslom. Ubog in razočaran je umrl 17. decembra 1830, šele 47 let star, toda v polnem pomenu besede izrabiljen.

Anekdota o danskem kralju

Danski kralj Kristijan X., ki je pred kratkim praznoval 60 letnico svojega rojstva, je zlasti med dijaštvom zelo priljubljen, saj je bil on prvi iz vladarske rodovine, ki je obiskoval vseučilišče. Mnogokrat je bil v družbi z mladimi študenti kopenhagenske univerze in pred kratkim se mu je v njihovi družbi pripetila mična zgodba. Mlad študent se je dvignil in začel govoriti. Dejal je svojim tovarišem,

125 letnica smrti admirala Nelsona. Horatio Nelson, najslavnejši angleški general, poveljnik angleškega brodogoja v vojni proti Napoleonu, je padel 21. oktobra 1805 v veliki bitki pred Trafalgarjem, v kateri je premagal francosko brodogojstvo in s tem zagotovil angleško nadvlado na morju. Slika nam predstavlja smrt admirala Nelsona, zgoraj na desni pa Nelsona samega.

Zeppelin na tračnicah. Na železniški progi Burgwedel-Celle pri Hanovru so prvič preizkusili nove vrste motorni voz s propelerjem. Iznajditelj je Franc Kruckenberg, obratovodja Družbe za prometno tehniko. Voz doseže hitrost 182 km na uro in ga smatrajo kot izborni prometno sredstvo. Imenujejo ga tudi »Zeppelin na tračnicah«.

naj bodo veseli, da morejo pozdraviti v svoji sredi prelubega Kristijana. V veliko začudenost in strah kraljevega spremstva in več prisotnih univerzitetnih profesorjev, je mladi mož nadaljeval: »Ti veš predragi Kristijan, kako radi te imamo vsi in kako smo ti hvaležni, da se kljub svojemu visokemu poklicu ponižáš med nas navadne smrtnike«. Pri teh zadnjih besedah je celo kralj napravil nekoliko jezen obraz. Najbrže si je mislil, da je to že nekoliko prevelika demokracija. Bojazen navzočih pa je še narasla, ko je študent dvignil kozarec in napil na zdravje »našega prelubega tovariša Kristijana Gotschalka, ki ga po vsej Danski tako spoštujemo«. Pri besedi »Gotschalk« pa se je vse oddahnilo in vsa družba s kraljem vred se je začela smejati. Med navzočimi se je namreč nahajal tudi najslavnejši danski pesnik Kristijan Gotschalk, kateremu je veljala študentovska napitnica.

Drzni tihotapci

Na holandsko-belgijski meji se je te dni pripetil dogodek, ki je pokazal izredno drznost tihotapcev pri njihovem poslu. Tam se je v zadnjem času tihotapstvo bohotno razpaslo, to pa radi povišanja carine na špirit in žgane pijače. Te dni ob 5 zjutraj so opazili carinski uradniki na holandsko-belgijski meji tovorni avto, ki je prihajal iz Belgije. Ker pa šofer avtomobila kljub pozivom ni hotel ustaviti, so oddali cariniki nanj nekaj strelcev, ki so obvestili v bližini nahajajoče se tovaršne na tihotapce. Ti so res zagradili cesto z vozovi in drugimi ropotijami. Tovorni avto, ki je imel zelo slabo luč, se je počasi bližal zapreki. Ko je šofer opazil zapreko je ugasnil vse luči in odprl poln plin. Avto je zdrvel naprej in zapreka je bila hipoma porušena. Kljub temu, da so cariniki streljali na avto, je ostal šofer nepoškodovan. Avto je izginil v jutranji megli, carinikom pa je ostal dolg nos...

Kritikom ne smemo vedno verjeti

Pred kratkim je neki mlad francoski pisatelj uporabil nenavadno metodo, da se prepriča o literarnem znanju gledaliških upravnikov. Poslal je sedmim upravnikom Molierovo delo: George Dandin. Spremenil je le naslov in pa imena oseb. Delo so vsi ravnatelji odbili in pripomnili, da jim ne ugaja. Literarne revije pripominjajo k temu, da so take poskuse napravili razni pisatelji že večkrat. Tako je neki pisatelj, jezen radi neumestne kritike, prepisal na pisalni stroj neko Corneillovo tragedijo, izpremenil naslov in imena ter jo predložil književnemu odboru. Čez nekaj dni je dobil delo nazaj z obširno pripombo, da delo ne odgovarja. — Odbor za proslavo Device Orleanske je preteklega leta razpisal tekmovanje za najboljšo odo. Neki srednješolski profesor je prepisal troje pesmi, in to od Musseta, Lamartina in Hugoja ter jih predložil odboru z izpremenjenimi naslovi. Odbor mu je Mussetovo in Hugojevo pesem vrnil, Lamartine pa je dosegel šele sedmo mesto. Slavni tenorist L., ki je z velikim uspehom nastopal v Belgiji, je prosil za nameščenje v pariški operi in pri tem ni omenil svojega imena in uspehov. Ob priliki preizkusa ga je ravnatelj prekinil in mu priporočil, naj še nadalje študira petje. Eden prvih newyorških kabaretoev je letos pozimi razpisal konkurz za najboljšega posnemalca Charlia Chaplina. Chaplin je slučajno zvedel za ta razpis in se je prijavil pod izmišljenim imenom. Dobil je še le deveto nagrado.

»Judea knjižnica la založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani 29. svezek: Savinec. IZPOD GOLICE 30 Din. — 30. svezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din. — 31. svezek: IZGUBLJENI SVET (The Lost World) Roman (je slikan) 24 Din. — 32. svezek: Coonan 30 Din. — 33. svezek: Reimnitz, ZAGORSKI ZVONOVI — Slavica, NA SINJA 30 Din. — 34. svezek: Brackets, CIRKUSKI OTROK 28 Din. — 35. svezek: 40 Din.

Hans Dominik:

Moč treh

roman iz leta 1935.

17

Manj lahko se je uveljavila njegova žena v angleški družbi. Ze pri prvih korakih je po naravnem nagibu čutila zdržno nezaupanje, ki je veljalo bivši pevki. V družbi jo je predvsem ženski del napol trpel. Toda ladč Diana Maitland, hčerka poljskega mogotca, ni niti za hip prenesla, da bi jo v družbi samo trpeli. Začel se je tih, žilav boj. Korak za korakom si je lady Diana osvajala položaj, ki ji je pripadal po činu njenega moža in po njenem rojstvu. In če je danes stala tu kot ena prvih dam angleške visoke družbe, je imela zahvaliti to v prvi vrsti svojim lastnim duševnim in telesnim prednostim. Njen zakon ni veljal samo kot zgleden, temveč tudi kot srečen, če tudi doslej ni imela potomcev.

Grof Roberts je ponovil svojo ponudbo.

»Deset funtov na to, da bo prvi ameriški čoln ob četrt na enajsto tukaj.«

Mr. Pykett je sprejel stavo.

»Sto funtov proti, da ne bo ob četrt na enajsto noben ameriški čoln tu. Petdeset funtov, da dopoldne ne pride sploh nobeden.«

Misli so se podile lordu Maitlandu po glavi. Mr. Pykett je pripadal avstralski zbornici. Moral je natančno poznati niti, ki se predejo med Ameriko in Avstralijo. Gotovo ni brez vzroka, če je stavil, da ne pridejo Američani. Toda lord Maitland je dobival vsak četrt ure brzojavke iz Amerike in je videl, da se je

razburljivo pisava ameriškega tiska prvih jutranjih ur zelo omilila. Ali hočejo uspraviti Anglijo, da bi jo potem mogli napasti tem sigurneje? Ali pa je prišel Cir Stonard k zavesti in odložil odločitev? Nobenega pravega odgovora ni našel na ta vprašanja.

Prekinili so ga v njegovem razmišljanju. Točka, ki so jo zagledali v zadnjih sekundah na obzorju, se je naglo večala. Iz neizmerne višine se je spuščala in rastla vsak trenutek, dokler ni legla široka in masivna na sinje Solentske valove. Tam v valovju je letalo lahno zaplulo sem in tja, rožljaje se po spustili sidra v globino in pritrdili mogočni trup. Plapolaje se je dvignil na krovu zvezdnati prapor in kakor po čarovniji so razpeli v malo trenutkih vzdolž ladje pestre zastave. Dobrodošlice iz množice so pozdravile prvi prekomornik, kateremu sta v nekaj minutah sledila dva druga.

Mr. Pykett je izpolnil mirno ček za 150 funtov in ga izročil grofu Robertsu. Medtem ko je to delal, si je na tihem zastavil ista vprašanja kakor lord Maitland. Zakaj pušča Cir Stonard še vedno potniška letala semkaj? Ali se je v zadnjem hipu premislil in preložil odločitev?

Ozračje je bilo napolnjeno s politiko. Tudi na pogovor dam je vplivala. V presledku razgovorov si razločno slišal prijetni glas lady Diane:

»Kako naj bi se borili Anglija in Amerika med seboj? Skupni jezik brani to. Je to najmočnejša vez, ki družijo ljudi med seboj.«

Grof Roberts je prikal. »Jaz ne bi mogel razumeti, da bi se englishspeakers (angleški govoreči) morili med seboj.«

Gospo niso verovale v možnost vojne. Vedele pa

so tudi malo o politiki in državniški modrosti Cira Stonarda.

Zunaj se je začela tekma med letali-potapljači. Z velikih višin so se zagnali zrakoplovi, prerežali s tleskom vodno gladino, zapustili za seboj še kratko sled od propelerjev razburkane vode in potem so izginili. Kot podmornice so nadaljevali svojo vožnjo. V zmislu tekmovalnih pogojev so morali pod vodo prevoziti dolgo progo, vzeti v globini petdesetih metrov zasidran čoln in v predpisanem času na določenem mestu splavati na vrh.

Okrog ameriških letal so se sukali carinski čolni. Carinski pregled je trajal le kratek čas. Ze so spustili prekomorniki sami motorne čolne. Posamezni od prišlecev so stopili na suho, da se snidejo tu s prijatelji in znanci.

Pot potapljačev je bila dolga. Zato so po sporedu nastopila letala brez strojev k tekmovanju. Po veličastnem prizoru zračnega brodogoja in vražjem nastopu potapljačev je prišla idila. Z najvišjih vrhov obrežnih pečin so odplula posamezna letala. Liki metulji so se gugala z napihnjenimi nosili po zraku. Čestokrat so malone nepremično visela na istem mestu, potem so mahoma razpela krila in se nalik albatrosom povzpela v višave.

Grof Roberts je stikal okrog, s kom bi mogel znova staviti radi poleta z jadr. Ostali gostje lorda Maitlanda so pazljivo motrili skozi ostre daljnogledne jadrnike, ki so se vzpenjali vedno višje. Na krovnih stopnicah Maitlandove jahte so se slišali koraki. Prihajali so novi gostje. Sir Artur Vernon, prednik lorda Maitlanda v admiraliteti. Pripeljal je nekega tujca v ta krog.

»Gospod dr. Glosin iz Trentona v Državah...«

Sadni izbor za kranjski okraj

Anketa za določitev sadnega izbora za kranjski okraj se je vršila v Kranju v dvorani ljudskega doma v ponedeljek, dne 20. t. m., v navzočnosti zastopnika kr. banske uprave g. ing. Skubica, okr. kmet. referenta Sustića, strok. pomočnika Zdolška, ravnatelja g. Janka Žirovnika, g. Viktorja Omerza, zastopnikov sadjarskih in kmetijskih podružnic in občinskih kmet. odborov, kakor tudi drevesničarske zadruga v Dorfarjih. Anketo je obiskal tudi predsednik Kmetijske družbe g. Oton Detela. Zborovanje je vodil okr. kmet. referent, strokovno razpravo pa zastopnik banske uprave. V debati je zlasti temeljito razpravljalo g. Omerza. Mnogo zanimivih podatkov in pojasnil glede posameznih sadnih okolišev so dali tudi zastopniki iz selske doline, iz Dorfarjev, Predoselj in od drugod. Po triurnem razpravljanju in izmenjavi različnih mnenj se je določil sledeč sadni sortiment:

A. Jabolka.

I. Poletne sorte: Šarlamovski, II. Jesenske sorte: Pisani kardinal, III. Zimske sorte: 1. za splošno uporabo: Baumanova reneta, Ontario, Bolkovo jabolko, Bobovec, Besniško jabolko (=voščenkas); 2. za preizkušnjo: Jonathan.

Dobava. Strojni oddelček ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 400 kg abestinskih grafitnih vrvič. — Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 300 komadov jeklenih krtač, 150 komadov baterij in žepne svetiljke, 100 komadov žarnic za žepne svetiljke, 1000 komadov vžigalnikov za karbidne svetiljke, 30.000 kg negašenega apna ter glede dobave raznega mizararskega orodja. — Ravn. drž. rudnika Senj sprejema do 3. nov. ponudbe glede dobave 5000 kg iranih žebeljev, 1500 kg lovotne mase in 3250 kg žitnikov. — Dne 5. nov. bo pri ravn. drž. žel. v Subotici ofert. licitacija glede dobave 3000 komadov metel in 500 komadov ščetk ter glede dobave 41.000 kg rebraste pločevine; pri ravn. pom. prometa v Splitu pa glede dobave pisarniškega materiala.

Popravilo streh. Ravn. drž. žel. gradbeni oddelček v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe glede oddaje popravila streh v območju progovne sekcije Ljubljana gor. kol.

Borza

Dne 21. oktobra 1930.

DENAR

Na deviznem trgu so se tečaji ponovno dvignili, ker je švicarski frank oslabil in so devizni tečaj v Curihu narasli. Do zaključka je prišlo v devizah Curih in Praga, prve je bilo zaključeno 1,3 milj. Din. Obe devizi je dala Narodna banka.

Ljubljana (v oklep. zaklj. tec.). Amsterdam 2273.50 bl., Berlin 1345.50 bl., Bruselj 787.40 bl., Budimpešta 988.50 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 796.50 bl., London 274.38 bl., Newyork 56.335 bl., Pariz 221.59 bl., Praga 167.11—167.91 (167.51), Trst 295.68 bl.

Zagreb. Amsterdam 2273.50—2279.50, Berlin 1344—1347, Bruselj 787.40 bl., Budimpešta 988.50 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795—798, London 273.98—274.78, Newyork 56.235—56.435, Pariz 220.59—222.59, Praga 167.11—167.91, Trst 294.5214—296.5214. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 4,4 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1344—1347, Budimpešta 987—990, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795—798, London 273.98—274.78, Newyork 56.235—56.435, Pariz 220.59—222.59, Praga 167.11—167.91, Milan 294.35—296.35.

Curih. Belgrad 9.1280, Amsterdam 207.40, Atene 6.65, Berlin 122.825, Bruselj 71.85, Budimpešta 90.20, Bukarest 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.675, London 25.03375, Madrid 53.60, Newyork 515, Pariz 20.22, Praga 15.27, Sofija 3.73, Trst 26.97, Varšava 57.70, Kopenhagen 137.85, Stockholm 138.30, Oslo 137.85, Helsingfors 12.975.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendenco za državne papirje je neenotna: vojna škoda je popustila, pač pa so se nadalje učvrstili dolarski papirji, vendar se opaža, da je dvig postal počasnejši. Promet je bil v državnih papirjih znaten. Znaten je bil nadalje promet v bančnih papirjih, kjer so padli zaključki v Poljo-, Južo-, Etno- in Zemaljski banki ter Praštedioni po neizpremenjenih tečajih. Po dolgotrajni stagnaciji je bil danes trg industrijskih delnic živahnejši. Zaključena sta bila Guttman in Slavski, nadalje Tovarna vžigalke Drava in osjeka Sečera, slednja je nekoliko slabjša. Velik je bil promet v delnicah Trboveljske, ki se je v teku borznega sestanka dvignila od 364 na 370. Večji promet je bil tudi v delnicah Dubrovačke parobrodne plovilnice, ki je najprej popustila od 405 na 400, proti koncu pa se je zopet učvrstila na 402.50.

Ljubljana, 8% Bler. pos. 92.50 bl., 7% Bler. pos. 84.25 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred.

B. Hruške:
I. Jesenske: Avraška, II. Zimske: Pastorkova, III. Moštna: Tepka in Vinska moštnica.

C. Črešnje.
Dunajska in debela hrustavka, Višnje: Lothovka.

Č. Slive.
Zelena rinklota, češplje: domača češplja.

D. Orehi:
Podolgasti tenko-lupinasti, domači.

E. Kostanji:
Izbrani debeloplodni, domači.

V teku razprav ni bilo opaziti mnogo različnosti v mnenjih in presoji sort, temveč so bila tozadevna mnenja z malimi izjemami skoraj enaka. To je dokaz, da so prišli delegati na anketo pripravljeni. Stavljene predlogi so bili dobro premišljeni in pretehtani. Zato je skoro z gotovostjo pričakovati od določenega izbora, da bo ustrezal tako domačim potrebam in domačemu trgu, kakor tudi za izvoz.

122 den., Praštediona 925 den., Kred. zavod 170—180, Večve 124 den., Stavbna 40 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 88.50 bl., agrari 52.50—54.50, vojna škoda ar. 432.50—433 (433), kasa 432—433, XII. 433—435, 8% Bler. pos. 92.25—93 (92.25, 92.50), 7% Bler. pos. 82—83.50 (83.125, 82.75), 7% pos. Drž. hip. banke 82—82.50 (83), 6% begl. obv. 72—73 (73). — Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katolička 36—40, Poljo 56—56.50 (56), Union 192—195, Južo 78—79 (78), Li. kred. 122 den., Medunarodna 68 den., Narodna 8250 bl., Obrtna 36 den., Praštediona 922—926 (922—924), Etno 130—140 (135), Srbska 188—189 (188), Zemaljska 129—131. — Industrijske delnice: Nar. sum. 25, Guttman 130—135 (130), Slavski 57—58 (57), Slavonija 200 den., Danica 100—102, Pivara Sar. 185 den., Drava 225—237 (230), Sečera Osiak 295—300 (297, 295), Nar. ml. 20 den., Osi. ljev. 190 den., Brod. vag. 80—95, Union 120—140, Večve 124 den., Isis 40—46, Ragusa 400—405 (405, 400, 402.50), Jad. plov. 560—610, Trboveljska 369—370 (364, 367, 368, 369, 370).

Belgrad. 7% inv. pos. 87—88, agrari 55 den., voj. škoda prompt zaklj. 451.25, 451.50, 452, 451.50 452.50 (2000 kom.), na koncu 451.50—452.50, XI. 454.50—456, XII. 458—459 (zaklj. 458), 8% Bler. pos. zaklj. 97, 7% Bler. pos. 86.625—86.50 (7000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 82—82.25 (6000 dol.), 6% begl. obv. 74 (50.000 Din nom.).

Notacije drž. papirjev v inozemstvu: London 7% Bler. pos. 81.50—83, Newyork 8% Bler. pos. 90.50—91, 7% Bler. pos. 82—83, 7% DHB 79.125—82.

Dunaj. Don. sav. jad. 68.35, Wiener Bankbankverein 17.45, Creditanstalt 47.20, Escomptegesellschaft 129, Živno 90, Union 21, Ruše 34, Mundus 150, Alpine 20.85, Trboveljska 45.50, Rima Murany 71.50.

Žitni trg

Tako Čikago kakor Budimpešta javljata danes čvrstejšo in prijazno tendenco. Pri nas je ostal položaj neizpremenjen, ravno tako tudi cena. Trg se nahaja v stagnaciji. Realizirajo se stari zaključki. Iz tega se vidi, da so bili večinoma efektivno kriti.

Ljubljana. (Vse samo ponudbe, slov. post. dob. prompt.) Pšenica 80/81 kg, 1%, 215—217.50, 79/80 kg, 2%, 205—207.50, 78/79 kg, 2%, 190—192.50, rž 72 kg, 2%, 157.50—160, ječmen 69/70 kg pivov. 205.50—205, oz. 66/67 kg, 170—172.50, koruza bač. 162.50—165, okrogla za mleto 185 do 187.50, umetno suš. ml. voz. 150—152.50, nav. voz. 155—157.50, času prim. suha 127.50—130, oves bar. 190—192.50, moka 0g vag. bl. 350—355.

Sombor. Fižol bč. uzančni 265—275, bč. beli izbrani 250—260. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencna mirna. Promet 71 vagonov.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 16, ječmen 15, koruza 21, moka 4, otrobi 1 vagon. Tendencna neizpremenjena.

Budimpešta. Tendencna prijazna. Promet miren. Pšenica okt. 15—15.05, zaklj. 14.98—15, marec 16.10—16.14, zaklj. 16.10—16.11, maj 16.45—16.46, zaklj. 16.45—16.46; rž marec 9.45, zaklj. 9.45—9.46; koruza maj 12.40—12.50, zaklj. 12.48—12.49.

Živina

Dunajski prašičji sej. (Poročilo tvrdke Edvard Saborsky & Co., Dunaj.) Danes je bilo prigranih 9833 pršutarjev in 5069 špeharjev. Iz Jugoslavije jih je bilo 4443. Notirali so: špeharji I. 1.55—1.60, najboljši 1.64, II. 1.50—1.52, kmečki prašiči 1.52—1.62, pršutarji 1.40—2.05. Tendencna: špeharji za 2—4 groše cenejši, pršutarji nespremenjeni.

Hmelj

Nürnberg, 21. okt. as. Danes je bilo pripeklanih 200 bal. V prometu je bilo 150 bal, in sicer vsakeži srednjega hallertaškega po 55—80 mark. Mnogo se je povpraševalo po jugoslov. hmelju, vendar pa ni bilo dovoza. Od inozemkega hmelja se je prodalo le nekaj malega stajarskega po 55 mark. Razpoloženje se nadalje čvrsto.

Les

Povpraševanje je za 200 m³ jamskega lesa (bor) 2, 2.50, 3, 3.50, 4 m, sr. prem. v vrhu 12/17 cm, za 220 m³ jamskega lesa (bor), deb. na sredini 20—30 cm, 8, 6, 2.50 m. — Pomnja pa se 200—220 m³ bor. brz. drogov 8—12 m, nekaj komadov 6.50 m, deb. v vrhu 11—16 cm.

Iz službenih objav

Velesojem r. z. z. o. z. ima občini zbor 4. novembra v prostorih Zveze industrijev v Ljubljani ob 11.

Izrečane komunalne zadolžnice. Pri 30. žrebanju 45% zadolžnic Kranjske deželne banke so izrečane tele komunalne zadolžnice: po 2000 K st. 286, 287, 327, 332; 1000 K 38, 40; 200 K 381, 386, 391. Izplačevanje se prične 1. januarja 1931.

Razpisana licitacija za prevzem del. Vodovodna zadruga na Sladki gori razpisuje dela — prvi del — pri dveh začetih v Sopotu in rezervoarju v Sopotu za 6. nov. ob 11 na Hcu mesta (predračun 26.412 Din, oz. 40.764 Din).

Oddaja gradbenih del na III. delu ceste Sv. Peter — Ložane. Okrajni cestni odbor v Mariboru razpisuje za 5. november ob 11 v prostorih odbora ponovno licitacijo za zgradbo te ceste na III. delu od km 2648 do 5727.

Razpis cestarskih mest na državnih cestah. Okr. načelstvo v Mariboru razpisuje do 10. nov. t. l. vložitev prošnje za cestarska mesta na dr. Trojinski cesti, sed. v Zg. Poljskavi, sed. v Radcazu, dalje na Pljuški cesti 2 mesi in na dr. Varaždinski cesti 1 mesto. — Okr. načelstvo v Kranju razpisuje dve mesti drž. cestarjev v Zapužah in v Hrušici. Prošnje je vložiti do 20. novembra t. l.

Sport

Kar dva protesta

Ljubljanska nogometna podzveza bo po dolgem času zopet imela priliko, da rešuje proteste proti verificiranju prvenstvenih tekem. Kar dva protesta se opirata na krivične, ozir. nepravilne odločitve sodnikov. Prvi se je pritožil Slovan, radi sojenja gosp. Dolinarja pri tekmi z Jadranom, kjer je zvižgal gol, ki ga pa pozneje ni priznal. Pogreška sodnika je v tem slučaju očitnejša. Drugi protest je vložila Itrija proti verificiranju tekme s Primorjem. Oba protesta sta dobro utemeljena, prizadeta kluba sta upravičena protestirati, zato bo imela podzveza težko stališče. Kajti odločitve sodnikov se lahko ovržejo pri zeleni mizi.

Občini zbor „Slovana“

V soboto zvečer se je vršil pri Lloyd ob številni udeležbi članstva redni občini zbor kluba, ki je prinesel popoln prevrat v vodstvu kluba samega, poleg tega pa so bili storjeni tudi sklepi, ki so za nadaljnji razvoj kluba zelo važni.

V odsotnosti predsednika dr. Knafliča je otvoril občini zbor podpredsednik g. Kunaver, ki je v kratkih besedah orisal delovanje kluba in vzroke nazadovanja kluba v zadnjem času. Stari odbor je dobil absolutorij. Nato je padel predlog trgovske skupine v klubu, da se izpremeni naziv kluba v »Trgovski športni klub Slovan«. Predlog, ki je bil podprt z dejstvom, da sestoji sedanje članstvo po pretežni večini iz trgovskih slojev, je bil soglasno sprejet.

Pri volitvah je predložil zastopnik trgovske grupe Isto, ki je bila sprejeta z absolutno večino, izvoljeni so bili: predsednik Fridrich Aleksander, podpredsednik Dorčec Ivan, tajnik Grm Ivan, blagajnik Bueik Anton, ostali odborniki: Kramar Jože, Skalar Jože, Legat Mirko, Gluhak Lujo Laznik Vili, Felber, Detela, Strehovec Ivan, Anko Alojz. Revizorja: Jean Maks, Rebec Niko.

Mariborski sport

Stanje prvenstvenega nogometnega tekmovanja.

V nedeljo dne 23. t. m. se vrši zadnja prvenstvena tekma v jesenski sezoni in sicer SK Rapid : SK Svoboda. Mariborski pokal. Medklubski odbor LNP v Mariboru priredi v nedeljo dne 2. novembra na igrišču SK Rapida nogometni brzo turnir. Sodelovali bodo vsi mariborski klubi in sicer bo vsaka tekma trajala 45 minut. Kot prvi par sta bila izrečena I. SSK Maribor : SK Svoboda; drugi pa SK Rapid : SK Zelezničar. Zmagovalca iz vsake tekme odigraja potem finale. Končni zmagovalec dobi pokal MOLNP v Mariboru. — Tekmovanje za pokal LNP. Na večerašnji seji MOLNP v Mariboru so bili izrečani termini za odigranje tekem za pokal LNP in sicer: 16. novembra na Rapidovem igrišču SK Zelezničar : SK Svoboda in I. SSK Maribor : SK Rapid. V nedeljo dne 23. novembra se vrši finale na igrišču I. SSK Maribor. — Lahkotletski miting. I. SSK Maribor in SK Rapid priredita v nedeljo dne 26. oktobra ob 8.30 na Rapidovem igrišču svoj klubski miting. Tekmovanje se vrši v sledečih disciplinah: 1. tek 100 m; 2. met diska; 3. tek 200 m; 4. skok v daljavo; 5. tek 800 m; 6. skok v višino; 7. tek 3000 m; 8. met krogle; 9. stafeta 4 x 100 m.

Izrečane številke loterije za gradnjo cerkve sv. Pankracija. — Po tej vrsti so bile izrečane: 1975, 2595, 137, 1536, 751, 1877, 3544, 499, 635, 2898, 2519, 2016, 2680, 2278, 3048, 2485, 1091, 1039, 2823, 644, 475, 3373, 1067, 2956, 434, 3537, 1370, 933, 1926, 159, 3896, 3426, 3587, 2397, 666, 1895, 694, 907, 2292, 271, 3491, 221, 704, 1927, 3640, 1168, 756, 2272, 2432, 1894, 211, 3564, 3865, 1804, 1380, 304, 3560, 3454, 3736, 3686, 166, 1481, 244, 19, 3015, 1916, 2534, 1597, 3596, 3818, 1280, 1323, 1690, 693, 3554, 3785, 890, 1906, 3955, 2043, 3716, 2902, 1081, 3636, 1807, 3521, 1599, 2555, 3830, 1689, 502, 560, 2118, 1007, 995, 1401, 1768, 1070, 3255, 512, 1321, 2320, 2505, 2018, 1435, 363, 3680, 2989, 1479, 495, 1422, 3455, 2346, 1417, 1357, 2579, 330, 2053, 3881, 95, 1452, 251, 1605, 2155, 2145, 1062, 412, 2350, 1356, 1968, 1088, 3811, 2960, 2720, 98, 2659, 219, 3006, 1258, 3116, 3517, 2199, 3564, 1714, 764, 1537, 209, 1965, 1074, 2672, 858, 2479, 3628, 419, 2020, 3988, 1841, 3209, 1409, 965, 2195, 1286, 20, 2192, 3845, 2641, 256, 3296, 2518, 655, 2487, 898, 2324, 3650, 1013, 3892, 2459, 1263, 248, 753, 2722, 574, 636, 1268, 2618, 377, 3017, 254, 522, 1399, 2134, 2253, 3522, 1023, 223, 1556, 3468, 2301, 539, 762, 2339, 2213, 853, 313, 584, 523, 662, 1122, 1738, 3711, 1270, 3404, 1741, 3119, 3956, 555, 1012, 685, 467, 3932, 2295, 3674, 337, 2755, 1884, 3974, 3378, 3291, 1005, 3281, 1305, 545, 3996, 3, 2748, 3619, 1554, 3555, 1009, 1716, 378, 2633, 894, 2205, 2698, 1125, 2113, 1033, 1177, 2870, 3329, 1678, 3193, 2760, 1446, 3341, 1502, 1699, 2191, 203, 809, 2873, 436, 920, 652, 3977, 1918, 3513, 1726, 1040, 3054, 2477, 359, 1763, 516, 3093, 1743, 3857, 2754, 1159, 2899, 792, 3225, 2955, 1983, 2605, 3199, 3483, 1687, 1647, 2853, 3867, 1048, 3339, 506, 325, 588, 3506, 3085, 417, 352, 1332, 2951, 3693, 1134, 3620, 267, 45, 2946, 2174, 2975, 966, 3042, 910, 1189, 3687, 316, 81, 3675, 3642, 3777, 2083, 13, 109, 2449, 3110, 3357, 1443, 1966, 1992, 1000, 1077, 3696, 2900, 4124, 2110, 3954, 1996, 1460, 2640, 1671, 3635.

Pozor! Automobilisti! Pozor!

pecijalna delavnica za tapciranje in „duco“ žanje avtomobilov

MARTIN MALI - Domžale

Točna izvršitev!

Solidne cene!

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom izgube našega nepozabnega sina, brata, strica in svaka, gospoda

Štefana Krhne

za poklonjeno krasno cvetje in vence, se vsem prav pristočno zahvaljujemo. Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se prečastiti duhovščini, vojaškemu poveljstvu, Družabnemu klubu, Moto-klubu »Ljubljana«, pevskega društva »Ljubljana« za ganljivo petje in vsem gg. sečom in stanovskim tovarišem, mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika spremlili v prerani grob.

Vsem skupaj in vsakemu posebej: Bog plačaj!

Ljubljana, dne 21. oktobra 1930.

Družina Krhnetova.

OBJAVA

Dne 22. novembra letos ob 11 dopoldne se bo vršila v pisarni občinskega urada trga Nikšić javna ponudbena razprava za

gradnjo vodo-voda v Nikšiću

po projektu, ki ga je odobril gosp. gradbeni minister z odlokom M. G. št. 46.879 z dne 22. septembra 1930.

Proračunana vsota znaša Din 676.097.88.

Podrobni dražbeni pogoji so razvidni iz oglasa v »Službenih Novinah«.

Pozor peki in trgovci

Najboljša gornjebačka moka prvorazredne marke

DESIDER FORGACS

Honigov paromlin na valjke

Bačka Topola

zmleta iz same čiste gornjebačke pšenice.

Zahtevajte ponudbe od

»Gospodarske zveze« r. z. z. o. z.

Ljubljana

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

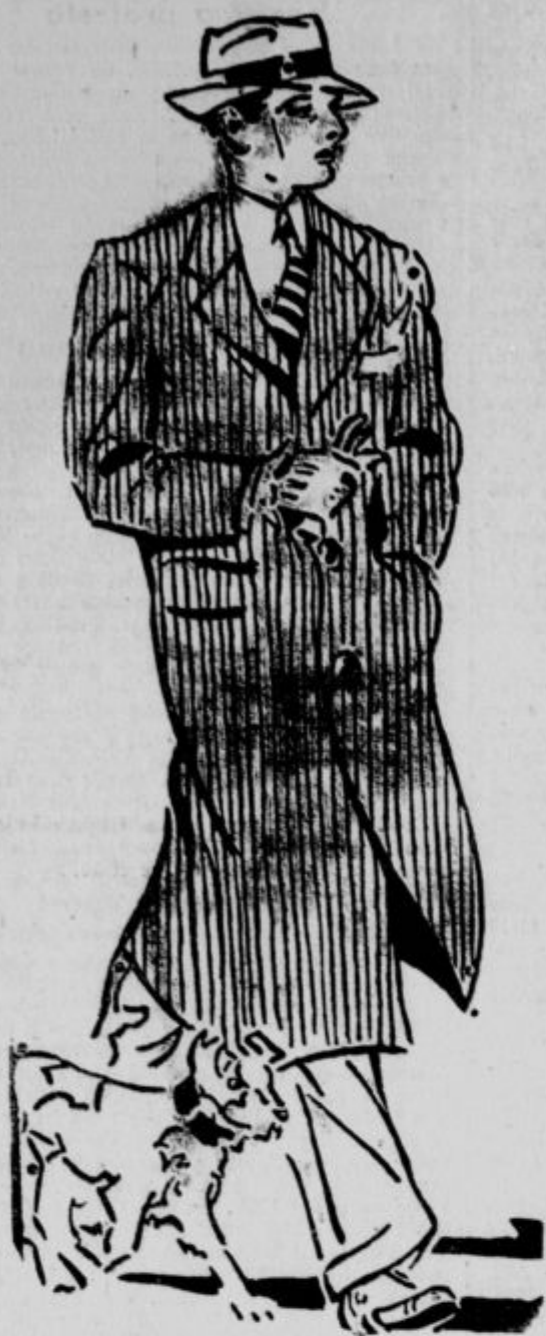
ZAHVALA. Za tako mnogo dokazov iskrenega sočutja in ljubezni, kakor smo jih prejeli ob nenadomestni izgubi našega predobrega soproga, očeta, strica, tasta, dedka in pradedka, gospoda

Josipa Molla

trgovca v Trbovljah

nam ni možno, zahvaliti se vsakemu posebej. Zato smo primorani tem potom izraziti našo prisrčno zahvalo vsem, ki so se nas v tem bridkem času tako ljubo spomnili. — Posebno zahvalo smo še dolžni preč. duh. svetniku g. Gašpariču za tako skrbno pozornost za časa boleznii in smrti, ter za prisrčni nagrobni govor. Enako zastopniku »Zveze slov. zadrug« g. Smođu za lepe poslovilne besede. Prav tako g. dr. Jensterle za njegovo zdravniško pomoč in prijateljsko bodrilo. Nadalje spoštovanim gg. zastopnikom T. p. d. iz Ljubljane in Trbovelj, p. n. pevskega društva »Zvon« iz Trbovelj za ganljive žalostinke, prostov. gasil. društvo, vodstvu meščanske, deskih in deklaričnih osnovnih šol Trbovelj in Vode za častno spremstvo z učenci, darovateljem kranjskih vencev in cvetja, ter vsem, ki so od blizu in daleč v tako častnem številu spremili našega predragga pokojnika na njegovi poslednji poti.

Ponovna hvala vsem!</

Nata

NOVI MOŠKI JESENSKI VZORCI

9637-29

Din. 249.-

Okusni moški polčevlji k sprehajalni obleki. Izenadili Vas bodo s svojo udobnostjo in eleganco.

7837-21

Din. 249.-

Naša najnovejša oblika moškega koničastega polčevlja. S svojo eleganco bo ugajal tudi ljudem, ki imajo najbolj izbrani okus. Imamo jih iz rumenega boksa, črnega ševroa ali laka.

3627-22

Din. 249.-

Dovršena oblika moškega polčevlja, širok na prstih, zelo udoben. Izdelavamo jih iz mehkega telečjega boksa v rujavi ali črni barvi.

9677-22

Din. 249.-

Naša stalna vrsta, zelo priljubljena pri naših odjemalcih. Visoki moški čevlji na zadržki iz mehkega telečjega boksa, črni ali rumeni, polkoničaste oblike, udobni na prstih. Trpežna gumijasta peta povečava elastičnost hoje.

3667-22

Din. 249.-

Priljubljena vrsta radi svoje dovršenosti in udobnosti. Izdelana iz mehkega telečjega boksa, široka na prstih. Dno iz najboljšega krupona s tankim gumijastim vložkom proti propuščanju vlage.

7837-25

Din. 249.-

Naša nova vrsta elegantnega polčevlja za družbo, podolga oblika, iz finega matboks, kombinirana z lakom.

6627-06

Din. 249.-

Priljubljeni moški polčevlji široke oblike, eleganten. Iz finega telečjega boksa, črn ali rujav.

9637-26

Din. 249.-

Športni čevlji angleške oblike, kombiniran z dul-boksem z bogato perforacijo in močnim podplatom. Idealno dopolnilo športne obleke.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamkol — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Trgovski pomočnik

mlad in vojašine prost, želi mesta v trgovini z železnino, špecerijo ali za skladiščnika. Gre tudi na deželo. — Službo nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo pod št. 12.077.

Krojaški pomočnik

Isče stalne službe v mestu ali na deželi. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.103.

Službo dobe

Kovaškega vajenca

sprejem pod ugodnimi pogoji, stanovi, in hrana v hiši. M. Klun, Kočevje.

Natakarica

»Kavcijo se sprejme na dobrodušno restavracijo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.112.

Učenec

za ščetarsko obrt se takoj sprejme. I. Sager, Ičetar, Celje, Aleksandrova ul. 9.

Kot hišnica

v majhni vili se sprejme takoj poštena in pridna ženska. Naslov v upravi pod št. 12.096.

Pomočnika in vajenca

za kolarstvo sprejme takoj Jos. Jenič, Hrenova ulica 19.

Organist - cerkvenik

Mesto je razpisano. Nastop službe 1. dec. Prednost imajo večji obč. tajništva. Prošnjo s priporočilom o dosedanjih službah nasloviti do 1. novem. na župnijski urad Zreče pri Konjicah.

Čevljarskega vajenca

sprejem takoj z vsoto oskrbo. A. Mulej, modna čevljarna, Jesenice 134.

Pouk

Šoferska šola prva oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoslova). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šoferska šola

oblastveno koncesionirana I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. Prihodnji redni tečaj prične 1. novembra.

Denar

Družabnika

sprejme večje, rentabilno industrijsko podjetje na bivi. Štajerskem v svrhu povečanja obrata. Razven mesečne plače tudi visok delež na dobičku. Potreben kapital 250.000 Din, ki se zemljeknjižno zavaruje. Ponudbe pod »Keramična industrija« št. 12019 na upravo lista.

9% posojilo

na prvo hipoteko ali konvertiranje iste — nudi Upravništvo »Merkur« Ljubljana - Šelenburgova ulica 6-II., telefon 30-52.

Stanovanja

Stanovanje

5 sob in pritlikline, se odda v bližini Krekovega trga. Naslov pri upravi »Slovenca« pod 11.917.

Krasna soba

v novi hiši Vzajemne zavarovalnice, drugo nadstropje, nasproti kolodvoru, opremljena, električna luč, parket, se odda solidnemu boljšemu gospodu. Informacije v pisarni dr. Kreka v isti hiši.

Vnajem

Vilo v najem

z lepo urejenim vrtom, celo, suho in solčno, tik kolezijskega kopališča — oddamo za daljšo dobo. Stanovanje 4 sob, kopalnica in vseh drugih pritiklin. Mesečno 2200 Din. Vselitev 1. novembra. »Posredovalec«, Tavčarjeva ulica 6.

Posedstva

Kupim parcelo

na periferiji. — Naslov v upravi pod št. 12.131.

Malo posestvo

v šenčurju v Kranju, sestojee iz hiše z gospodarskim poslopjem, 2 njiv in 3 parcel gozda, skupna površina 1 ha, 20 a, 74 m², je na prodaj. Več o tem se poizve pri oskrbniku mestne klavnice v Kranju.

Prodamo

Volna, bombaž,

nogavice in pletenine v velikih izbi pri Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ul. 4 in Stari trg 12.

Palme

stare 12 let, prodam po nizki ceni. Podrobne informacije v podružnici »Slovenca« v Celju.

Žaganje in drva

odpadek od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko, Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Graham moka

se zdravniško priporoča ljudem, ki trpijo na prebavi in vsem, ki uživajo veliko mesa. Razpošilja po 5 kg za 40 Din po poštenu povzetju Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Lokomobila

sistem Lanz kakor tudi rezkalni in vrtni stroji, vse s predležišči se pocieni prodaja. Stroji so v obratu ter se jih lahko ogleda pri Produktivni zadruzi ljublj. mizarjev - Ljubljana-Glince, kjer se dobe vsa potrebna pojasnila.

Proda se

lesena stena z dvojnimi vrati, en del tudi s šipami, lesene stopnice ter več metrov lesene ograje iz trdega lesa za pisarne. Vprašanja na trdko I. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin d. z. o. z., Miklošičeva c. 301, telefon št. 24-62.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Vrtnega pušpana

»Buscus« več sto metrov prodaja And. Mejač, Komenda.

Pokrivalo vagonov

plahta velika 5x8 m² na prodaj. Fotomeyer, Maribor, Gospodarska ulica 39.

Holandske gomolje

prve velikosti, ločene po imenih in barvah:

Hijacinte	à Din 6—
Tulipane	à Din 3—
Krokuse	à Din 2-50
Narcise	à Din 3-50
Anemone	à Din 1-75
Iris hispanica	à Din 2—

nudi Sever & Komp., Ljubljana

Pes-volčjak

dober čuvaj, leto star, na prodaj. Zorc, Vič 13.

Pisalni stroj

rabljen, v dobrem stanju, se prodaja za 1200 Din. — P. Kokalj, Gradišče 11-I.

Večji kompleks

stoječega lesa, večinoma borov, nekaj smrek in bukev, v okolici Ljubljane, ugodno naprodaj. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Stoječ les« 12.111.

Bukove deske

suhe, nekaj parjenih, debeline 25, 30 in nekaj 50 mm, dolžine 4—5 m, cca 15 m³, v bližini Ljubljane, ugodno naprodaj. Naslov v upravi pod št. 12.113.

Branjevsko barako

za podreti in premestiti z vso notranjo opremo prodaja A. Štemberger, Tovarniška ul. 3, Zelena jama.

Leksikon

grški, latinski, francoski in nemški, kakor tudi besednjaki, poceni na prodaj. Naslov: Maribor, Ob Bregu št. 23. Pri prvi.

Damski plašč

temne barve, zelo tople in lepo kompletno zimsko obleko, vse iz najboljših tkanin, se prodaja. Maribor, Ob Bregu št. 23, pri prvi.

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Telefon 2059

Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

KASEIN

lastnega izdelka prodaja v velikih množinah Središnja maslarna Djakovo.

Kupimo

Stroj za mletje barv

malo rabljen, se kupi. — Istotam se prodajo dobro ohranjeni mizarški stroji. Strojno mizarstvo Andrej Kregar, Št. Vid nad Ljub.

Vrednostne papirje

srečke, obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/II, tel. 30-52.

Glasba

Kratek glasovir

nov se takoj prodaja tudi na obroke. Fotomeyer, Maribor, Gospodarska 39.

Klavirji

Svarim pred nakupom navideznega blaga cenih klavirjev!

Kupujte na obroke

od 400 Din

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Hözl, Stingl original, ki so nesporno najboljši (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3.

Najcenejša izposojevalnica

PIŠITE TAKOJ PO VELIKI BREZPLAČNI

KATALOG

lovne glasbil, gramofonov in harmonik MEINEL & HEROLD prodajna podr. MARIBOR št. 102-B in tudi VI bote imeli dobro godbo in veselje v hiši

Berda

dobro ohranjena, %, po ugodni ceni na prodaj. — Notranje Gorice.

Philipsov jubilejni

pianino

s petletnim jamstvom dobite edino pri Minki Modic, Cojzova cesta 9.

Pianine, orgle

harmonije, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje najceneje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica.

Obrt

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 260— mreže - postelne odeje e žimo - cvilih najcenejš kupite pri Rudol Sever

Ljubljana, Marijin trg 2

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Železnato vino

lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke.

Za

za trb premog suha drva ali koks kličite tel 2056 or. naročite v Wolfovi 1 pri Dom. Celim

Širite »Slovenca«!

Naš dosedanji zastopnik za Slovenijo tvrdka A. Prelog, Ljubljana, Marijin trg 8 nas ne zastopa več v prodaji Remington strojev

Našo prodajo za Slovenijo

REMINGTON DALTON

pisalnega stroja

stroja za seštevane in množenje

smo poverili gosp. Josipu Killeriu, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 2/I. - Telefon 27-26

Generalno zastopstvo Remington in Dalton strojev:

MATADOR, Zagreb, Ilica 5